

[Ole Bjørn Kraft.]

man behageligt på en sky, og derefter falder man pludselig til jorden for at vågne på virkelighedens barske stengrund.

Hvis de to ministre har den opfattelse, at tiden og stedet ikke var egnet til en virkelig redegørelse for, hvorledes den regering, de repræsenterer, stiller sig til de problemer, som bl. a. jeg udførligt fremdrog i min tale, havde det været bedre og ærligere åbent at sige det. Så havde man dog undgået at give både det danske folk og omverdenen et forstemmende indtryk af, at dansk udenrigspolitik ikke ønsker at beskæftige sig med de virkelige problemer, der foreligger.

Men iøvrigt kan jeg ikke anerkende, at øjeblikket og stedet ikke skulle være til en saglig og positiv udtalelse. I andre lande — også i lande, hvis situation ikke er meget forskellige fra vor — har den udenrigspolitiske debat antaget en helt anderledes positiv og klar karakter. Jeg mener, det danske folk har et krav på at vide, hvilken vej statsskibet styrer, og det kan kun bidrage til at øge utrygheden her i landet, at regeringen til trods for de opfordringer, som denne debat har indeholdt dertil, viger til side og sulteføder den nødvendige meningsudveksling her i landet på den måde, som det her er sket.

Når den højtærede statsminister således udtaler, at regeringen — jeg beder om formandens tilladelse til et citat — vil:

„fortsætte den udenrigspolitiske hivedlinie, der blev indledet her i landet af samlingsregeringen, fastholdt af det forrige ministerium og under den samme ansvarlige udenrigsministers ledelse videreført siden regeringens tiltræden“, så kan denne udtalelse ikke tages som et alvorligt svar på et alvorligt spørgsmål. Den højtærede statsminister ved ligeså godt som enhver anden, at de udenrigspolitiske forhold i verden siden samlingsregeringens dage er undergået en fundamental ændring, der har medført en fuldstændig nyorientering i de fleste vestlige demokratier, og jeg tror ikke, at det gavner landets position, hverken udadtil eller indadtil, at skjule denne kendsgerning. Det kan ikke være regeringens mening at ville skubbe disse spørgsmål fra sig.

Der vil ikke hengå mange måneder, før den danske stat vil blive tvunget til at tage stilling til den nyudvikling, som har fundet sted, og som er ved at finde sin endelige form, og det præsidentvalg, der i går har fundet sted i De Forenede Stater, vil jo kun fremskynde denne udvikling. Men

en sådan stillingtagen, som vi her bliver stillet overfor, må forberedes i tide og i et demokrati også ved en meningsudveksling derom indenfor ansvarlige rammer. Jeg tilkendegav, hvad der var mit partis opfattelse, men jeg har hverken fra statsministeren eller fra udenrigsministeren modtaget nogen tilkendegivelse af, hvorledes de ser på dette problem, og heller ikke noget svar på min bemærkning om, at der ved de udvekslinger af synspunkter, som jeg gik ud fra at udenrigsministeren har haft lejlighed til, ikke havde fundet en stillingtagen sted, der kunne foregribe vor endelige beslutning med hensyn til et samarbejde med de vestlige demokratier. Det er muligt, jeg er nødt til at finde mig i det, det er muligt, at dette høje ting ikke vil få anden besked end disse ganske almindelige flovser, som vi har hørt fra regeringsbænken i denne sag, men jeg vil alvorligt beklage, at regeringen på denne måde søger at hindre en meningsudveksling, der kunne blive frugtbar, og som efter vor opfattelse kunne styrke landets stilling. På samme måde gik det i virkeligheden med en række andre konkrete emner, jeg berørte. På spørgsmålet om vor stilling til planerne om det europæiske samvirke gav udenrigsministeren et svar, der var lige så intetsigende som det communiqué, der blev udsendt om de skandinaviske udenrigsministres møde.

Jeg skal derefter indenfor dette område til sidst fremsætte nogle bemærkninger om det sydslesvigske spørgsmål. Ligesom det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen kritiserede jeg, at Londonkonferencen blev afholdt på et vel sent tidspunkt. Udenrigsministeren forsvarede det med en henvisning til den udsættelse, som det britiske udenrigsministerium udbad sig efter vor henvendelse på grund af den store arbejdsbyrde, der på dette tidspunkt hvilede på det britiske udenrigsministerium. Men det er igen at gå udenom, det er igen ikke et virkelig direkte og klart svar på den fremførte kritik. Henvendelsen til England fandt sted, som udenrigsministeren diplomatisk udtrykte sig, „da regeringen fandt tiden inde“, men det, jeg fandt anledning til at beklage, var, at regeringen først fandt tiden inde flere måneder efter, at tanken første gang var fremsat fra tre af oppositionens partier, og derfor var udenrigsministerens udtalelser ikke nogen forklaring på og heller ikke noget forsvar for, at vi ikke havde gjort noget for, at denne konference kunne afholdes tidligere.

Derimod kan jeg, hvad udenrigsministerens øvrige udtalelser om Sydslesvig